

TARKISTA TURVALLISUUTESI

OHJE ASUNTOJEN MURTOTURVALLISUUDEN TARKISTAMISEEN

Tämän listan avulla voit itse tarkistaa, onko asuntosi suojaus kunnossa. Lista sopii sekä kerrostaloasuntoihin että pientaloihin. Seuraavilla sivuilla on kerrottu, miten suojaus listan eri kohtien osalta pitäisi toteuttaa ammattimiesten kokemuksen mukaan. – Jos sinulla on asuntosi ulko-ovessa vain ikääntynyt käyttölukko (> 20 v.), listaa on tarpeetonta käydä läpi. – Ota yhteys lähimpään lukkoliikkeeseen, koska ammattimiehen käynti on tarpeen. (www.lukkoliikkeit.fi)

 POHJOLA

Ympäristö

KYLLÄ EI EI TIETOA

1. Autotalli, ullakko, varasto, jätekatos ja kellari ovat lukittuja
2. Rakennusten ympärillä on tarpeeksi vapaata tilaa
3. Valaistus pihamaalla on riittävä.
4. Asuinalueen kunnossapito on toimiva

Ovet

1. Ovirakenteet vankkoja
2. Karmirakenteet luotettavia
3. Oven saranat ovat suojattu saranatapein
4. Ovi-ikkunat suojattu
5. Rakoraudat tarvittavissa ovissa
6. Käyntiväli enintään 5 mm
7. Ulko-ovessa ovisilmä
8. Ovessa turvaketju (varmuusketju)

Lukot, lukitustarvikkeet

1. Lukitustarvikkeet FK:n hyväksymiä
2. Ulko-ovissa vähintään 2 lukkoa (käyttö- ja varmuuslukko)
3. Käyttölukko takalukkiutuva
4. Varmuuslukko lukittava avaimella
5. Lukkorungot ja avainpesät toimivat moitteettomasti

Aukot ja ikkunat

1. Yläkerran ikkunat ja aukot suojattu
2. Parveke ja terassi suojattu
3. Pihatason ikkunat ja aukot suojattu
4. Kellarin ovet ja ikkunat suojattu

Avainturvallisuus

KYLLÄ EI EI TIETOA

1. Avainten sarjoitus kunnossa
2. Avainten määrä ja sijainti tiedossa
3. Lukot sarjoitettu muuton ja remontin yhteydessä
4. Avaimissa ei tunnistetietoja
5. Lapset osaavat käyttää turvalaitteita ja lukkoja oikein

Muut turvallisuusjärjestelyt

1. Rikosilmoitinjärjestelmä, FK:n ohjeiden mukainen
2. Rikosilmoitinjärjestelmä, muu
3. Hälytyksen siirto testattu, jatkotoimenpiteet harkittu
4. Palovaroittimia riittävästi, toimintakunnossa
5. Käsiammutin (eteisessä)
6. Sammutuspeitto (keittiössä)
7. Hälytysnumero ja ajo-ohje saatavilla
8. Ensiaputarvikkeet
9. Nuohous tehty säännöllisesti
10. Ovessa ja seinässä tarra ”Talossa hälytysjärjestelmä”
11. Omaisuus on merkitty, luetteloitu ja kuvattu

Turvallisuuspalveluiden toimittajalla

1. Kiinteä toimipaikka
2. Koulutettu henkilökunta
3. Valmistajan valtuutus
4. Sertifioitu laatu- ja ympäristöjärjestelmä
5. FK:n hyväksyntä www.vahingontorjunta.fi
6. Alan järjestön jäsenyys www.lukkoliikkeit.fi

Ympäristö

1. Piharakennusten lukitsemiseen riittää käyttölukko tai riippulukko, jos niissä ei säilytetä arvokasta omaisuutta. Kerrostalon ullakko- ja kellarivarastot on syytä pitää lukittuina, vaikka näissä ei säilytettäisikään varkaille kelpavaa omaisuutta. Luvaton tunkeutuminen ja ilkivalta ovat mahdollisia, jos tilojen avaimia on jäänyt entisille asukkaille tai esim. remonttimiehille.
2. Rakennusten murtosuojaus alkaa jo ympäristöstä. Piha-aidoilla, pensailta ja puilla turvataan yksityisyyttä. Ne antavat myös murtomiehelle tunkeutumisrauhan. Näkyvyyttä asunnoista parkkipaikalle tai tonttien välillä ei pidä estää. Todennäköisiä tunkeutumisreittejä ei myöskään pidä peittää näköesteillä.
3. Murtomies ei siedä valoa, sillä se lisää havaitusitulemismahdollisuutta ja siten kiinnijäämisriskiä. Markkinoilla on tehokkaita valonlähteitä, joilla voi valaista rakennuksen ympäristön varsin kohtuullisin kustannuksin. Niitä voidaan ohjata hämäräkytkimien ja liiketunnistimien avulla.
4. Graffitit, rikutut ulkovalaisimet tai tarpeettoman tavaran varastoiminen antavat kuvan alueesta, jossa epäkohtiin ei puututa ja turvallisuuteen suhtaudutaan välinpitämättömästi. Tällaisilla alueilla tehdään enemmän rikoksia kuin ympäristössä, jossa myös alueen huolto ja ylläpito on hoidettu asianmukaisesti. Turvallinen alue vaatii usein yhteistyötä, jonka osapuolina ovat alueella toimivat yrittäjät, kiinteistö- ja huoltoyritykset, taloyhtiöt, paikalliset asukkaat ja kunnat viranomaiset. – Ole aloitteellinen, jos parannusta ympäristöön tarvitaan!

Ovet

1. Aiemmin kerrostalohuoneistojen ulko-ovissa saatettiin käyttää rakenteita, jotka eivät kestä kovakouraista käsittelyä. Kysy ammattimieheltä, jos et ole varma ovilehden lujuudesta.
2. Karmin kiinnityksen ja tuennan oviaukkoon tulee olla sellainen, että karmi ei anna periksi, jos ovilehteä väännetään lukon kohdalta.
3. Tarkista oven saranat. Uudemmissa rakennuksissa on tapit saranoissa, vanhemmissa yleensä ei. Puutteen voi korjata asentamalla saranatapit jälkikäteen ovilehteen.
4. Ovi on yhtä vahva kuin sen heikoin kohta. Ovi-ikkunan voi suojata teräsristikolla tai – verkolla tahi panssarilasilla tai polykarbonaattilevyllä. Murtautumista voi hankaloittaa myös varmuuslukolla, jota ei voi avata ilman avainta.
5. Murtautumista voidaan vaikeuttaa käyttämällä lukon kohdalla ovilevyyn asennettavaa vähintään 30 cm:n pituista ja 3 mm:n vahvuista rakorautaa, ovilehden tyypistä riippuen L- tai T-muotoista.
6. Oven käyntiväli (karmin ja ovilehden välinen rako) saa olla enintään viisi millimetriä. Mitä suurempi on väli, sitä helpompi murtautujan on käyttää kooltaan suuria ja tehokkaita välineitä ovilehden vääntämiseen.
7. Ovisilmä ei estä murtoa, mutta sen avulla voidaan varmistaa, että ovi avataan vain tutuille ja turvallisille ihmisille.
8. Turvaketjun avulla voidaan varmistaa, että ovea ei riuhtaista auki, vaikka se on hieman raollaan.

Lukot, lukitustarvikkeet

1. Finanssialan Keskusliitto (FK) testaa ja hyväksyy luotettavasti toimivia ja rakenteeltaan riittävän vankkoja lukkoja. Tietoja hyväksytyistä lukosta saa vakuutusyhtiöiltä ja FK:n kotisivuilta www.vahingontorjunta.fi.
2. Ulko-oveen suositellaan kahta lukkoa (käyttölukko ja varmuuslukko), vähintään 40 cm:n etäisyydelle toisistaan asennettuna, jotta ne lisäävät ovilehden vääntölujuutta, jos murtautumista yritetään sorkkaraudalla.
3. Poistuttaessa ja suljettaessa ovi käyttölukon teljen pitää mennä takalukkoon niin, että lukon voi avata vain avaimella. Ennen 70-luvun puoliväliä asennettujen lukkojen takalukitus on puutteellinen.
4. Varmuuslukon saa lukittua vain avainta käyttämällä. Kerrostalohuoneistossa varmuuslukkoa ei pidä lukita, kun asunnossa oleskellaan; tulipalon syttyessä on ulos päästävä avainta etsimättä.
5. Rakennusten kaikista laitteista lukko joutuu elinaikanaan kestävästi eniten rasitusta. Lukko on öljyttävä ja ruuvien kireys tarkistettava säännöllisesti. Avaimen on käännyttävä esteettömästi. Ovea suljettaessa on varmistettava lukkiutuminen.

6. Lukitus- ja turvallisuustekniikka kehitty nopeaa vauhtia koko ajan. Kymmeniä vuosia vanhat aikanaan hyvätkin ratkaisut eivät enää vastaa tämän päivän turvallisuustarpeita.

Aukot ja ikkunat

1. Kattoikkunat ja kerroksen ikkunat lukitaan tai salvataan niin, että sisälle ei pääse tunkeutumaan vaikeudetta. Tuuletusikkunat suojataan tunkeutumiselta.

2. Terassin tai 2. kerroksen parvekkeen ovi varustetaan lukittavalla pitkäsälvällä tai varmuuslukolla, jonka avaamiseen tarvitaan avain. Parvekkeelle avautuvat ikkunat varustetaan lukoilla, joiden avaamiseen tarvitaan avain. Parvekkeelle avautuvat tuuletusikkunat suojataan tunkeutumiselta.

3. Pihatason ikkunat varustetaan lukoilla, joiden avaamiseen tarvitaan avain. Tuuletusikkunat suojataan tunkeutumiselta. Muut kuin käyntiovi varustetaan lukittavalla pitkäsälvällä tai varmuuslukolla, jonka avaamiseen tarvitaan avain. Huomioon on otettava poistumisturvallisuus: tulipalon syttyessä on ulos päästävä avainta etsimättä.

4. Maan rajassa olevat ikkunat suojataan kaltereilla. Ikkunalasin sijasta voidaan käyttää lasitiiltä, jos saumat raudoitetaan.

Avainturvallisuus

1. Kerrostaloasunnon lukkoon sopii normaalisti kiinteistön yleisavain. Se on hyvä ratkaisu, jos ovessa on myös varmuuslukko, johon yleisavain ei sovi.

2. Hyväkään lukko ei auta, jos tunkeutuja voi avata sen avaimella tai avainkopiolla. Ylimääräisiä avaimia on säilytettävä huolellisesti. Avaimia ei saa jättää paikkaan, jossa ne ovat muiden nähtävissä. Jos et varmasti tiedä, että hallussasi ovat kaikki avaimet, sarjoita lukkosi uudelle avaimelle.

3. Asuntoa vaihdettaessa on järkevää vaihtaa myös lukkoon uusi sarjoitus, jos et ole täysin varma, että edellisille asukkaille tai satunnaisille avaimen lainaajille ei ole jäänyt avaimia tai niiden kopioita. Sarjoitus on muutenkin syytä uusaa määrävälein (10 v.).

4. Avaimiin tai avainperiin ei koskaan saa liittää tunnistetietoja: nimeä, osoitetta tai puhelinnumeroa. Jos kadotat avaimen asuntosi lähiympäristöön, muuta varmuuden vuoksi sarjoitus, vaikka avaimessa ei olisikaan tunnistetietoja.

5. Lapsille on opetettava avainten huolellinen säilyttäminen ja lukituksen oikea käyttäminen. On varmistuttava, että lapset osaavat poistua turvallisesti vaaran uhatessa.

Muut turvallisuusjärjestelyt

1. Lukkojen lisäksi FK hyväksyy rikosilmoitinkeskuksia ja siirtolaitteita. Rikosilmoitinjärjestelmä on FK:n ohjeiden mukainen, kun siihen on käytetty hyväksytyjä laitteita ja asennuksen on tehnyt FK:n hyväksymä liike. Lisätiedot: www.vahingontorjunta.fi.

2. Rikosilmoitinjärjestelmän voi toteuttaa muutoinkin kuin FK:n ohjeiden mukaan. Laitteet saattavat toimia moitteetta, vaikka niitä ei olisi hyväksytty. Vakuutusyhtiöt hyväksyvät vakuutusmaksualennuksen perusteeksi vain testattuja ja hyväksytyjä rikosilmoitinkeskuksia.

3. Paikallissireenin ja hälytyksen siirron toiminta on aika ajoin tarkistettava. Järjestelmästä riippuen voidaan samalla tarkistaa myös ilmaisimien toiminta. Tärkeätä on jo etukäteen pohtia, mihin hälytys johdetaan, ja mitä tehdään, jos hälytys tulee.

4. Määräysten mukaan palovaroittimia on oltava riittävästi ja oikeaan paikkaan sijoitettuina. Järkevää on liittää varoitimet osaksi rikosilmoitinjärjestelmää: paristoja ei tarvitse vaihtaa ja kaukohälytys toimii.

5. Alkusammutuskalustoon suositellaan käsisammutinta (jauhe-, neste-, vaahto- tai CO₂-sammutin), jonka luonteva sijoituspaikka on eteisessä. On muistettava varmistaa, että sammuttimen tarkastuspäivämäärä ei ole umpeutunut.

6. Sammutuspeite soveltuu hyvin pienten tulipalojen alkusammuttamiseen. Esimerkiksi keittiön öljy- ja rasvapalot voi sammuttaa sammutuspeiteellä, joten sen luonteva sijoituspaikka on keittiö.

7. Puhelimessa on syytä olla tarralla kiinnitettynä hälytysnumero (112) ja puhelimen välittömässä läheisyydessä kirjallinen ajo-ohje, jonka voi lukea hälytysnumeroon soittaessa.

8. Suositeltavaa on hankkia kotiin vähintään ensiapukaappi ja autoon ensiapulaukku. Lähempiä tietoja kaapista, laukusta ja niiden sisällöstä www.redcross.fi/tuotteet.

www.redcross.fi/tuotteet.

9. Tulisijat ja savuhormit on määräysten mukaan nuohottava säännöllisesti, vakituksissa asunnoissa joka vuosi ja vapaa-ajan asunnoissa joka kolmas vuosi.

10. Näkyvä suojaus ehkäisee murtautumista. Varmuuslukot ulko-ovissa saavat murtautujan etsimään helpompaa kohdetta. Rikosilmoitinjärjestelmä ei näy, mutta siitä voi kertoa oveen ja seinään kiinnitetyllä tarralla ”Talossa hälytysjärjestelmä”.

11. Merkitse varkaudelle altis omaisuutesi: polkupyörät, televisio, kamera, tietokone, matkapuhelin yms. Poliisilta tai vakuutusyhtiöltä saat ohjeita ja lainaksi merkintävälineitä. Laadi arvo-omaisuudestasi luettelo ja kuvaa omaisuutesi. Säilytä kopiota luettelosta ja kuvataallenteesta muualla kuin kotonasi. Harkitse kotona säilytettävien asiakirjojen ja muun omaisuuden suojaamiseen kaappia, joka kestää sekä tulita että murron yrityksiä.

Vuotovahingot

Kiinteistöjen vuotovahingot jatkavat kasvuaan. Pääosin syöpymät, putkirikot ja vialliset laiteliitokset aiheuttavat yli 100 milj. € vuosittaiset kustannukset. Lisäksi piilevä, pitkäaikainen vuoto ja kosteus aiheuttavat vakavan terveyshaitan asukkaille ja työntekijöille. Julkisten rakennusten kosteusvaurioiden korjauskustannusten arvioidaan nousevan 7 mrd. €. Väitetään, että Suomessa olisi nykyisin kosteusvaurioista johtuen lähes 30.000 astmaan sairastunutta, ammattitautikustannukset olisivat lähes 20 milj. € ja kosteusvaurioita olisi lähes joka toisessa rakennuksessa. Homeen aiheuttamat ammattitautikustannukset olisivat lähes 20 milj. €.

Asentamalla kosteudenilmaisimen riskikohteeseen esim. alapohjaan, vesimittarin, pesukoneen tai muun vastaavan laitekytkennän alle, jossa ei ole lattiaaivoa, voidaan kosteus ja mahdollinen vuoto havaita ajoissa ennen kuin haitalliset homeitiöt ja bakteerit saavat suotuisat kasvuedellytykset. Erityinen huomio tulee kiinnittää laitteisiin, joissa on paineellinen vesikytkentä. Suuret varastotilat on hyvä varustaa myös tilakohtaisin kosteusilmaisimin.

Nykyaikaisissa rakennuksiin asennettavissa hälytysjärjestelmissä on valmius kosteusilmaisinasennuksiin.

Turvallisuuspalveluiden toimittaja

1. Vältä ovelta ovelle -myyjä ja liikkeitä, joilla on vain puhelinnumero. Vähintä mitä voit turvallisuuspalveluiden toimittajalta vaatia, on kiinteä toimipaikka, josta myyjän ja asentajan tapaavat takuuaikana ja sen jälkeenkin. Jokaisella lukkosepällä tai turvallisuusjärjestelmän asentajalla tulee olla poliisin myöntämä kuvallinen turvasuojaajakortti, muista kysyä sitä etukäteen.

2. Varmista, että sinua palvelevalla myyjällä tai asentajalla on asiantuntemusta ja riittävä koulutus: valmistajan tuotekohtainen koulutus tai alan ammattitutkinto, tai molemmat. Erikoisammattitutkinnon suorittaneet lukkoseppämestarit ovatkin jo alansa aatelina.

3. Lukkojen valmistajat myöntävät luotettaville asennusliikkeille erityisen valtuutuksen – kaikkialla maailmassa. Valtuutetut liikkeet saavat asianmukaisen erikoiskoulutuksen. Jos sinulla on esim. Abloyn valmistama lukko, käytä vain Abloyn valtuuttamia liikkeitä. Vältä virheaukaisut ja saat toimivan lukon.

4. Käytä liikettä, jolla on sertifioitu laatu- ja ympäristöjärjestelmä. Asennustyöt saat tällöin laadukkaasti. Turvaurakoitsijaliiton jäsenillä on sertifioitua laatu- ja ympäristöjärjestelmät, jotka lukituksen lisäksi kattavat rikosilmoitin-, kulunvalvonta- ja kameravalvontajärjestelmät.

5. FK järjestää tutkintoja ja hyväksyy rikosilmoitinliikkeitä ja lukkoliikkeitä. Hyväksynnän on hankkinut yli 100 hälytyslaitteyritystä ja lähes 20 lukkoliikettä. Kun haluat toimittajaltasi lisäluotettavuutta, käytä hyväksyttyä liikettä.

6. Aikaansa seuraava, pitkäjänteisesti toimiva vastuullinen yritys kuuluu omaa toimialaansa edustavaan järjestöön. Suomen Turvaurakoitsijaliiton jäsenet ovat myös sitoutuneet noudattamaan alan eettisiä normeja ja Liitto valvoo, että niitä myös noudatetaan.